

0.206-(21).

1949. évi

III. törvénycikk**a Szabadalmi Biróság felügyeletéről.**

Emlékezetül adom mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország Országgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §. (1) A Szabadalmi Biróság felett a felügyeletet a jelen törvény hatálybalépésétől kezdve az Országos Tervhivatal elnöke útján a miniszterelnök látja el.

(2) A Szabadalmi Biróság főlőbírái tekintetében az 1948:LII. tc. 1. §-ának (2) bekezdése alapján az iparügyi minisztert

megillető jogkört a miniszterelnök az Országos Tervhivatal elnöke útján gyakorolja.

2. §. A jelen törvény kihirdetésének napján lép hatályba; végrehajtásáról az iparügyi miniszterrel egyetértve a miniszterelnök gondoskodik.

E törvénycikk kihirdetését elrendelem.

Ezt a törvénycikket mint a nemzet akaratát mindenki köteles megtartani.

Kelt Budapesten, ezerkilencszáznegyvenkilencedik évi január hó tizennegyedik napján.

Szakasits Árpád s. k.

köztársasági elnök.

1. sz. III. tc.

P. H.

Dobi István s. k.

miniszterelnök.

9.031. (7.034)-(21).

1949. évi

IV. törvénycikk**az iparostanulókról és a kereskedőtanulókról.**

Emlékezetül adom mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország Országgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

I. FEJEZET.*Általános rendelkezések.*

1. §. (1) Iparostanuló vagy kereskedőtanuló az, aki ipari, illetőleg kereskedelmi üzemhez (üzlethez) abból a célból szerződik, hogy elsajátítsa azt a készséget és azokat a szakmai ismereteket, amelyeket az illető ipari vagy kereskedelmi szakmában a kezdő segédől (szakmunkástól) meg lehet kívánni.

(2) Iparostanulót vagy kereskedőtanulót csak tanulószereződés vagy azt pótló szülői (gyámi, gondnoki) nyilatkozat [11. § (2) bek.] alapján szabad foglalkoztatni.

2. §. (1) A tanuló a munkáltatóval tanulóviszonyban (18—30. §) áll.

(2) A tanulóviszony a tanulószereződésen (11—17. §) alapul: a tanulóviszony alatt a tanuló kiképzése részben a munkáltató üzemében (üzletében), részben az iparostanulók, illetőleg a kereskedőtanulók képzésére szolgáló iskolában történik.

(3) A tanuló kiképzése a tanulóidő (19. §) elteltével, illetőleg a segédvizsgával (39—43. §) és az iskola elvégzésével fejeződik be.

3. §. A jelen törvény alkalmazásában:

a) tanuló alatt mind az iparostanulót, mind a kereskedőtanulót,

b) iskola alatt pedig az iparostanulók, illetőleg a kereskedőtanulók kiképzésére szolgáló oktatási intézményeket (45. §) kell érteni.

4. §. A jelen törvény alkalmazásában munkaerőgazdálkodási hatóságon a központi munkaerőgazdálkodási hatóságot, illetőleg annak a munkáltató üzemének (üzletének) helye szerint illetékes kirendeltségét, ennek hiányában a szakszervezetek illetékes szakmaközi bizottságát kell érteni.

5. §. Azt a kiskorút, aki tizennegyedik életévét még nem töltötte be, az iparban vagy a kereskedelemben tanulóként sem szabad foglalkoztatni.

6. §. Tanulót csak a munkaközvetítésre vonatkozó szabályok szerint szabad alkalmazni.

II. FEJEZET.*A tanuló szerződésének feltételei.*

7. §. (1) Tanulóul csak azt lehet szerződteni, aki

a) tizennegyedik életévét betöltötte,

b) az általános iskola vagy a népiskola nyolc osztályát, illetőleg a középiskola vagy a polgári iskola négy osztályát elvégezte és

c) az illetékes miniszter által rendelettel kijelölt pályaválasztási és képességvizsgáló intézménynek — ennek hiányában hatósági orvosnak, illetőleg a társadalombiztosító intézet, a vasút vagy a posta orvosának — bizonyítványával igazolja, hogy a választott foglalkozásra alkalmas.

(2) A jelen törvény hatálybalépésétől számított három évig tanulóként lehet szerződteni azt is, aki csupán a népiskola hat osztályát végezte el.

(3) A munkaerőgazdálkodási hatóság méltánylást érdemlő esetben a szerződés megkötésére engedélyt adhat annak a tanulónak, aki az (1) bekezdésben megszabott képesítést nem szerezte ugyan meg, de az iskolában sikerrel felvételi vizsgát tett.

(4) Az illetékes miniszter egyes szakmák tekintetében az (1) bekezdésben említettél magasabb iskolai végzettséget szabhat meg.

8. §. (1) Tanulót tarthatnak:

a) az önálló műhellyel rendelkező ipariskolák, továbbá